

Datum 6 juli 2020

Onderwerp Samenvatting cultuurhistorisch onderzoek woningen Huibert van Eijkenstraat Naarden

1. Inleiding

In januari 2020 is opdracht gegeven aan het Monumenten Advies Bureau (MAB) om een cultuurhistorisch onderzoek te doen naar de woningen Huibert van Eijkenstraat 51-94 in Naarden.

2. Opzet onderzoek

De opdrachtomschrijving is in overleg opgesteld met eigenaar Woningstichting Naarden en de vertegenwoordiging van de bewoners van de Huibert van Eijkenstraat. Het opgeleverde rapport vormt een indicatieve waardering van het onderzochte complex op basis van verkennend onderzoek. Bij transformatie-opgaven of het formuleren van beschermingsvoorstellen is het zinvol verdiepend onderzoek te doen, waarbij meer zicht kan worden verkregen in de opbouw van de objecten, constructieve aspecten en de interieurs.

3. Belangrijkste bevindingen onderzoek

De door MAB opgestelde analyse stelt dat aan het woningbouwcomplex bijzondere cultuurhistorische waarden kunnen worden toegekend, die uiteenvallen in de historische, ruimtelijke en architectuurhistorische waarden. Ook is onderzocht in welke mate zeldzaamheid en gaafheid een rol spelen:

- De buurt heeft *historische waarde* als tastbare herinnering aan de eerste planmatige leniging van de woningnood in de geest van de Woningwet van 1901 door een in 1914 opgerichte woningstichting in de vroege jaren 20 buiten de vesting. Het was de eerste woningbouw in steen buiten de vesting meteen nadat een deel van de zogenaamde Verboden Kringen (schootsveld van de vesting) bij Koninklijk Besluit van december 1920 buiten de Kringenwet kwam te vallen, waardoor het bouwen van stenen huizen mogelijk werd. De straat, die in feite een voortzetting was van de straat van de buurtschap rond de molen De Hoop, was de eerste aanzet tot een volledige woonwijk, die tussen 1925 en 1980 in fasen tot stand kwam aan de westzijde van de vesting Naarden. Tevens is er sprake van historische waarde als oudste onderdeel van de langdurige stedelijke ontwikkelingsgeschiedenis van dit westelijke deel van Naarden, in het bijzonder de oorspronkelijke Schapenmeent, later tuindorp Keverdijk genoemd.
- Het buurtje heeft *ruimtelijke waarde* als oudste onderdeel van het grotere, sterk gelaagde stedenbouwkundige geheel van tuindorp Keverdijk, als uitvloeisel van het al in 1917 en daarna in 1923 uitgezette uitbreidingsplan van Naarden. Tevens is de buurt van belang vanwege de specifieke opzet als onderdeel van een vroege eenvoudige tuindorpachtige structuur, met ruim opgezette tweeslagwoningen met een voortuin en stoep en diepe achtertuinen die ook werden gebruikt voor zelfvoorzienende agrarische activiteiten (moestuyn, klein vee). Ligging en contouren met het zich verbredende profiel in het middendeel van de straat verwijzen deels nog naar destijds (in 1921) voor het gebied geplande structuren.
- De woningen hebben enige *architectuurhistorische waarden* als door de lokale architect L. Streefkerk ontworpen, en door veelal lokale aannemers en bedrijven uitgevoerde, woningen waarbij opzet en constructie typerend zijn voor de sociale woningbouw van het Interbellum.
- Hoewel door renovaties wat betreft de ramen, dakkapellen en deuren gewijzigd zijn de woningen in hun opzet en karakter nog steeds goed herkenbaar als de eenvoudige arbeiderswoningen uit de periode 1920-1925. Als geheel is de tuindorp-opzet van het buurtje *gaaf* behouden gebleven.
- Het complex is vooral vanwege de bijzondere stichtingsgeschiedenis (oudste buiten de vesting door een Woningstichting gerealiseerde buurt) binnen de Naardense context, en in relatie tot de tuindorpachtige context waarin de woningen zijn geplaatst, vrij *zeldzaam*.